

खुल्ला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम, २०७८
सूर्यगढी गाउँपालिका, नुवाकोट

तहः पूर्व प्राथमिक तह (प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ता)

समग्र परिक्षा योजना

क्र.स.	परिक्षा किसिम	पूर्णाङ्क
१.	लिखित	१००
२.	अन्तर्वार्ता	२०

लिखित परीक्षाको योजना (Written Examination Scheme)

खण्ड	विषय क्षेत्र	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	प्रश्न सङ्ख्या	अङ्क भार	परीक्षा प्रणाली	समय
क	वस्तुगत (बहुवैकल्पिक)	५०	४०	५०	५०x१	वस्तुगत/ बहुवैकल्पिक	४५ मिनेट
ख	विषयगत	५०		१०	१०x५	विषयगत/ विश्लेषणात्मक	२ घण्टा १५ मिनेट

खण्ड क वस्तुगत

पूर्णाङ्क : ५०

सामान्य ज्ञान (क्रमको अन्त्यको अङ्कले प्रश्न सङ्ख्या जनाउँदछ ।

१. नेपालको भूगोल (भौगोलिक विविधता, प्रदेश, जिल्ला, स्थानीय तह, ताल, नदि, हिमाल)-३
२. नेपालको शैक्षिक इतिहास (राणाकालदेखि हालसम्म)-५
३. शिक्षाको अर्थ, परिभाषा, स्वरूप, उद्देश्यहरू र कार्यहरू-२
४. राष्ट्रिय प्रारम्भिक कक्षा पढाई कार्यक्रम-२
५. विद्यालय सामाजिक परिक्षण मापदण्ड २०७८-२
६. नेपालको विद्यालय शिक्षाको वर्तमान तहगत संरचना-२
७. शिक्षा मनोविज्ञान: अर्थ, अवधारणा, आवश्यकता र महत्व-२
८. मानव विकास: वृद्धि र विकासको अवधारणा, चरण र विशेषता-२
९. पूर्व बाल्यावस्था: परिचय, विकासात्मक कार्य, विशेषताहरू-२
१०. सिकाई: परिचय, अर्थ, स्वरूप, र प्रभाव पर्ने तत्वहरू-२
११. सिकाइको स्थानान्तरण: अवधारणा, प्रकार-२
१२. उत्प्रेरणा: अवधारणा, आवश्यकता र विद्यार्थीहरूमा उत्प्रेरणा जगाउने उपायहरू-२
१३. पुनर्बल: अवधारणा, प्रकार, र प्रयोग-२
१४. पाठ्यक्रमको परिचय, अवधारणा, र प्रभाव पर्ने तत्वहरू-२

१५. शैक्षणिक योजना: अर्थ र आवश्यकता, वार्षिक कार्ययोजना, वार्षिक शैक्षिक योजना, एकाई योजना र दैनिक पाठ योजना-२
१६. शिक्षण सिकाई विधि: अर्थ, शिक्षक केन्द्रित विधि, अन्तरक्रियात्मक शिक्षण विधि, विद्यार्थी केन्द्रित शिक्षण विधि-२
१७. निरन्तर मूल्याङ्कन प्रणाली, अक्षरांकन पद्धति र नेपालको सन्दर्भमा निरन्तर मूल्याङ्कन प्रणालीको अवस्थाको अवस्था -२
१८. शिक्षण सामग्री अर्थ, वर्गीकरण, निर्माण, प्रयोग र भण्डारण -२
१९. शैक्षिक सङ्गठन: कक्षा शिक्षण, बहुकक्षा शिक्षण, विषय शिक्षण, मिश्रित शिक्षण -२
२०. कक्षा कोठामा विविधता व्यवस्थापन: भाषिक, लैङ्गिक, अपाङ्गता, आर्थिक, सामाजिक, र साँस्कृतिक -२
२१. सिकाई सिद्धान्तहरू: शास्त्रीय सम्बन्धन सिकाई सिद्धान्त र कार्यपरक सिकाई सिद्धान्त -२
२२. नेपालको संविधान, २०७२ (शिक्षा सम्बन्धि व्यवस्था); शिक्षा ऐन, २०२८ (संशोधन सहित); शिक्षा नियमावली, २०५९ (संशोधन सहित), स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ (शिक्षा सम्बन्धि व्यवस्था) -२
२३. तिन तहका सरकारका शिक्षासँग सम्बन्धित संरचना (शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, पाठ्यक्रम विकास केन्द्र, शिक्षा विकास निर्देशनालय, शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, शिक्षा शाखा, महाशाखा आदि) -२

खण्ड 'ख'

विषयगत

पूर्णाङ्क ५०

१. शैक्षणिक योजना: परिचय, आवश्यकता, निर्माण र प्रयोग (वार्षिक कार्य तालिका, वार्षिक शैक्षिक योजना, एकाई योजना, दैनिक पाठयोजना र दैनिक कार्यतालिका), कक्षाकोठा व्यवस्थापन (अवधारणा र महत्व, कक्षाकोठाको वातावरण र बसाइ व्यवस्थापन)
२. शैक्षणिक व्यवस्थापन: कक्षा शिक्षण, विषय शिक्षण र बहुकक्षा शिक्षण, कक्षा कोठामा विविधता व्यवस्थापन (भाषिक, सामाजिक, सिकाइ क्षमता, बौद्धिक र शारीरिक)
३. शैक्षिक सामग्री र शैक्षिक सुधार: शैक्षिक सामग्रीको प्रकार र निर्माण, प्राथमिक तहमा अध्यापन हुने विषयहरूको विषयगत शैक्षिक सामग्री निर्माण र प्रयोग
४. विद्यालय समुदाय सम्बन्ध: विद्यालयको विकासमा समुदायको सहभागिता र दायित्व, समुदायको विकासमा विद्यालयको योगदान, विद्यालय र समुदाय बीच सम्बन्ध
५. बालमनोविज्ञान: अर्थ, क्षेत्र, आवश्यकता र महत्व
६. मानव वृद्धि र विकास: वृद्धि र विकासको अवधारणा, मानव विकासका विशेषताहरू र मानव विकासका चरणहरू

७. पूर्व बाल्यावस्था: परिचय, विकासात्मक कार्य, विशेषताहरू, शारीरिक र संवेगात्मक परिवर्तन तथा प्रभाव, रुचिहरू, संकटहरू, पूर्व-बाल्यावस्थाका विद्यार्थीको सुरक्षित विकासमा शिक्षक र अभिभावकको भूमिका
८. सिकाइ: अर्थ, स्वरूप र शैलीहरू, परिपक्वता र सिकाइ बीच अन्तरसम्बन्ध, स्व-प्रतिविम्बन र सिकाइ, सिकाइमा स्थानान्तरण, स्मरण र विस्मरण, उत्प्रेरणा र सिकाइ
९. शिक्षण विधिको वर्गीकरण र प्रयोग, शिक्षक निर्देशिकासँग शिक्षण विधिको सम्बन्ध
१०. शैक्षणिक प्रविधि: अर्थ, परिभाषा, महत्त्व, वर्तमान अभ्यास, व्यवस्थापन र प्रयोग
११. परीक्षा र मूल्याङ्कन: परीक्षाको अवधारणा, उद्देश्य, प्रकारहरू, शिक्षक निर्मित परीक्षा र स्तरीकृत परीक्षा, मूल्याङ्कनको अवधारणा, उद्देश्य, प्रकारहरू, मूल्याङ्कनका साधनहरू र प्रयोग र प्राथमिक तहमा प्रयोग हुने मूल्याङ्कनका विधि तथा प्रक्रियाहरू
१२. मूल्याङ्कनका अन्य साधनहरू: अवलोकन, श्रेणीमापन, रुजु सूची, सञ्चित अभिलेख, घटनावृत अभिलेख र कार्य सञ्चयिका
१३. व्यक्तिगत स्वच्छता तथा वातावरणीय सरसफाइ: व्यक्तिगत सरसफाइ, वातावरणीय सरसफाइ, फोहोर व्यवस्थापन
१४. प्राथमिक उपचार: परिचय, महत्त्व, पारिवारिक र सामुदायिक स्वास्थ्य सेवा, घर, विद्यालय र खेल मैदानमा हुने दुर्घटना, प्राथमिक उपचार तथा दुर्घटनाबाट बच्ने उपायहरू
१५. पाठ्यक्रम: अर्थ, परिभाषा, महत्त्व, तत्त्वहरू, पाठ्यक्रम निर्माणका आधारहरू र प्राथमिक तहको वर्तमान पाठ्यक्रम सरचना
१६. बालमैत्री विद्यालय: अवधारणा, मापदण्ड, र सूचकहरू
१७. सिकाइमा प्रभाव पार्ने तत्त्वहरू: उत्प्रेरणा, पुनर्बल, अभ्यास तथा व्यक्तिगत, सामाजिक, शैक्षिक र वातावरणीय तत्त्व
१८. प्रारम्भिक बालविकास तथा शिक्षाको पाठ्यक्रम, २०७७ (सक्षमता, सिकाइ क्षेत्र तथा सिकाइ उपलब्धि (विस्तृतीकरण सहित विस्तृत अध्ययन)
१९. शिक्षण सिकाइमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोग (श्रव्यदृश्य तथा अन्तरक्रियात्मक डिजिटल सामग्री, इ-लाइब्रेरी)
२०. असल शिक्षकका विशेषताहरू

लिखित परीक्षा अन्तर्गत विषयगत परीक्षाको ढाँचा र अङ्कभार

क्र.स.	प्रश्न किसिम	अङ्कभार	प्रश्न सङ्ख्या	समय
१	विषयगत/ विश्लेषणात्मक	५	१	२ घन्टा १५ मिनेट
२				
३		५	१	
४				
५		५	१	
६				
७		५	१	
८				
९		५	१	
१०				
११		५	१	
१२				
१३		५	१	
१४				
१५		५	१	
१६				
१७		५	१	
१८				
१९		५	१	
२०				

अन्तर्वार्ताको योजना

१. शैक्षिक योग्यता -५

एस. एल. सी. प्रथम श्रेणी (B grade वा सो भन्दा माथि)-३, दोस्रो श्रेणी(C plus) भन्दा माथि -२

१२ वा सो सरह - प्रथम श्रेणी (B grade वा सो भन्दा माथि)-२, दोस्रो श्रेणी(C plus) भन्दा माथि -१

२. सामुदायिक विद्यालयमा शिक्षण अनुभव प्रति वर्ष ०.५ को दरले बढीमा -५ (अनुभव पत्र आवश्यक)

३. अन्तर्वार्ता -१५ (व्यक्तित्व/आचरण-२, विषयवस्तुको ज्ञान -४, प्रविधिको ज्ञान -३, प्रस्तुतीकरण-६)

४. बुँदा -३ अनुसार ३५ प्रतिशत भन्दा कम र ७० प्रतिशत भन्दा बढी अङ्क प्रदान गर्न स्पष्ट कारण आवश्यक पर्ने

- लिखित परीक्षाको माध्यम अंग्रेजी वा नेपाली हुनेछ ।
- यो पाठ्यक्रम मिति २०७८/०८/१० देखि लागू हुनेछ ।